

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділей і руских свят о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиційна місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Відо́звa

Виділу „Руского Товариства педагогічного“

«В чиїх руках керма вихованя молодежи, того будучність». Сю гадку покладали всі народи просьвічені основою своїх змагань, котрих метою є забезпечити собі повагу і пошанованє посеред людської суспільности, сю правду підносять они випишану на народній хоругві в гору, щоби загри і одушевити серце до завзятої оборони свого найдощшого права, на котрім росте їх будучність, коли появить ся хоч би найменьша хмарка, що могла би закрити їх ясний народний горизонт. На сторожи сих основних народних інтересів стоїть всюди Товариство педагогічне, а до підмоги єму повинен бути готовим цілий нарід. Виділ Руского Товариства педагогічного, перенятий повною сьвідомостию своїх обовязків і щирою готовостию праці для загального добра, хотячи совістно сповняти повірене єму діло, отворив як вже відомо, першу руску дівочу школу для дівчат а тепер, знаючи також, як то тяжко приходиться нераз руским родичам найти у Львові відповідне мешканє для своїх доньок, приступив до отвореня в вересни сего року дівочого інституту. В тій ціли вибрав по мысли статута комітет, до котрого належать: Вп. Едвард Харкевич, дир. гімна. яко голова; Вп. п. Герміна Шухевичева, яко директорка економічна; Вп. п. Марія Лісецка, яко директорка наукова; Вп. О. Сов. Гузар Евгений, яко сьвященик; Вп. п. Др. Зофія Морачевска, яко лікар; Вп. Др. Стефан Федак, яко дорадник правний і Вп. п. Юлія Танчаковска, яко настоятелька інституту. Тому осьмілюємо ся відозвати до Вас Вп. Родимці з вірою в велику вагу народної ідеї, котру заступати нам поручено, се є оборони наших найбільших скарбів — нашої мови, історії, наших пра-

дідних звичаїв, словом нашого народного духа на поли шкільництва — і в імени тої ідеї надіємо, що не відкажете нам Вашої помочи через придбанє вихованиць до дівочого інституту.

(Покликуючись на оповіщенє що до ближших условій принятя, просимо поданя надсилати до 10. н. ст. серпня 1899 на руки Вп. п. Герміна Шухевичевої, директорки економічної інституту, ул. Собіщини ч. 7).

Оповіщенє.

З днем 1. вересня 1899 засновує Виділ Руского Товариства педагогічного виховавчий інститут для дівчат у Львові. Позаяк від числа зголошень залежить розмір, в яким се заведе не вйде в житє, проте речинець до вношеня подань о принятє визначає ся до 10. н. ст. серпня с. р.

До інституту принимати ся будуть діти членів Руского Товариства педагогічного. До поданя долучити треба: 1) метрику хрещеня; 2) сьвідоцтво шкільне з послідного курсу; 3) декларацию що до місячної оплати, котра виносить 20 зр. (місячно); 4) 1 зр. на видатки кореспонденційні; 5) хто не є членом тов., — а 1 зр. на вписове і вкладку; 6) 3 зр. річно на прибори наукові і зужите меблів.

Інститут посилає дівчата поки-що до школи публичної, а дає своїм вихованцям: 1) мешканє, харч, опал, сьвітло, пранє і послугу; 2) доставляє їм, о скілько на се дозволять фонди, книжок і приборів шкільних; 3) управляє їх вихованєм, старає ся о добре домашнє і товаришеске веденє; 4) улекшує науку шкільну і наглядє єї під доглядом домашних учительок; 5) доставляє їм нагоду придбати иньших відомостей теоретичних і практичних.

(Учениці мають привезти з собою слідуєчу гардеробу: сорочок 6, кафтапиків білих 6, панчіх 6 пар, майток 6, простирал 6, пішевок 4, ручників 2 пари, одіж верхню зимову і літню

сївник 180 см. довгий а 80 см. широкий, ковдру коцьк і подушку.

За науку нових язиків не платить ся нічого, за науку на фортеп'яні по 5 зр. місячно, а за науку танців по 6 зр. річно).

Поданя о принятє належить вносити на руки директорки економічної інституту Вп. Панї Герміна Шухевичевої, ул. Собіщини ч. 7.

З головного Виділу Руского Товариства педагогічного у Львові.

Кацапніяда в Перемишли.

(Конець).

Побідивши раз — «историческая» твердь набрала певности і постановила на сегорічних загальних зборах інституту пійти дальше: вибрати вже весь «мастистый» виділ, а коли-б се не удавало ся, то бодай ухати до виділу свого д-ра Кирила Черлюнчакевича, молодого адвоката. Кинула ся знов до переписки — заклінала своїх, щоби зїздились на збори, бо знов «опасность предстоить». Враз із тревожними письмами розіслала она повномочія до підпису на случай, як би хто не міг прихати, — хоч ані статут, ані практика не допускаяють повномочія на зборах інституту. В якій погано-нужденний спосіб розведено тую агітацію, нехай посьвідчить дословний текст листу, який писав визше згаданий адвокат др. Кирил Черлюнчакевич до своїх одномишленників. Лист той, відчитаний о. Ясеницьким з Балигорода на загальних зборах членів інституту в Перемишли дня 29. н. ст. червня с. р., звучить:

«Перемысль 24/6 1899.

Всечеств'їйшіи Отче!

Дня 29. юнія н. ст. 1899. отбудется в Перемишли Общее собрание членовъ «русского института для дѣвчатъ». Въ програму входит между прочимъ выборъ нового выдѣла. Так як здѣшная радикальная партія(?) поднимаетъ всякіи можливіи усилія, щоби въ составъ нового выдѣла вошли люди известныи изъ своихъ сепаратистическихъ и перевороточныхъ стремлений, для-

Коли перед годиною вернув ся та найшов ся сам-на-сам зі своїм слугою Бенедиктом, поспитав ся його коротко:

— Що-ж... там?

Слуга, давний любимець, відповів з низьким поклоном:

— Біда, ясно вельможний князю!.. Забрали ся...

— Хто забрав ся? — крикнув князь.

— Вигричі.

— Відки забрали ся?

— З хатчини у тому городі.

— Коли?

— Нині досьвіта.

— Кудя?

— Іще не знаю, але коли, ясновельможний прикажуть...

Хотів сказати: «дзнаю ся», однак рішив ся радше не кінчити гадки. Ждав. Князь не говорив ніщо. Стояв звернений лицем до вікна та не відвертаючи ся поспитав іще:

— Ти не бачив її?

Бенедикт як раз бачив її. Хотів мати все на оці хатчину обсажену фасолею, тому йшов вчєра вєчір троха по десятій алеєю, що граничила зі сусіднім городом. Коли так йшов, почув плач. Наближив ся тихо та обережно і побачив ізза дерева як клячала за штахетами

ЕЛІЗА ОРЖЕШКОВА.

Недосьпівана пісня.

(Дальше.)

Мущина затремтїв від стїп до голови, опустив руки, відвернув лице та поспитав несьвідомо:

— А що там?

— Ясно вельможний князь стрийко прихав та казав шукати всюди ясно вельможного...

Аж тепер той, до якого були звернені сеї слова, стямив ся. Заволодїв ним страшний гнів. Із пристрасним жестом та тремтючим голосом крикнув:

— Проч!

В алеї зашепотїли дуже швидко щезаючі кроки. Він звернув ся знова до дівчини, що стояла за штахетами випрямована, холодна як вкопана у землю.

Намагав ся усьміхнути ся та почав говорити:

— Все вийшло на верх! проклятий фাগас!.. Не гнївай са, я зробив се тому, бо побоював ся, що пурхнеш.

Вона отворила широкі вочі та прошептала:

— Ви пане... князь?

У сьому шепотї пробивав ся шал.

Він почав знова говорити.

— Ну так... але що-ж се? Чи-ж тому...

Та хотїв знова взяти її за руки. Але вона піднесла їх до голови, затопила у волосю, та із її уст вилетїв крик без слова... такий голосний, що залунав по обох городах. Рівночасно відвернула ся, побігла немов у смертельній тривозі та щезла у пїтьмі.

V.

Князь Оскар вернув ся третой днини у вєчір з прогульки. В годину по повороті шов алеєю городу такий хмарний, аж засуплений... При лавочці з тернини станув та роззиравав ся кругом. Була се хвиля, що попереджала сумерк. На леваді, що прозірала ізза грубих пнів лежали скісні плахти золотого сьвітла; на землі в алеї тремтїли круги та золоті кружки. У траві коло лавочки вянүло кілька забутих цьвітїв.

Все було тут так само, як позавчєра у сьому часі.

Князь сїв зі сильним рухом на лавочці, здїймив капелюх, чоло опер на долоняч, та прошептав півголосом:

— Біда!

того отъ имени тѣснѣйшаго круга людей, котормъ добро института лежитъ на сердци (sic!), удаюсь къ Вамъ съ покорнѣйшимъ прошеньемъ, щобысте или лично на Общее собраніе прибыли, или залученое тутъ полномочіе, по заосмотреніи его своимъ подписомъ, можливо отворотною почтою подъ моимъ адресомъ прислати изволили. Полномочіе выполнить ся въ день выбора.

Остаюсь зъ должнымъ почтениемъ.

Др. Кирилль Черлюнчакевичъ.

А що? не гарний лист? не гідний автора?

О. Ясеницький, прочитавши повисший лист на зборах, запитав автора о пояснені: хто ті радикали, сепаратисти, переворотові елементи? — На се д-р Кирил смертельно поблід, почав блукотати щось о «неправнім посіданю листу» а господин председатель зборів о. Войтович заявив: «Не допускаю до дискусій!» Певно, що для «исторической» тверди ситуація стала дуже прикрою, але о. председатель не мав раціи не допускати до дискусій. Але о. председатель допустив ся і иньших неправильностей усуваючи з порядку дневного внесеня членів ему і протегованій ним кліці немилі. І так не піддав під голосованє внесеня: чи мають право голосувати за других ті, що дістали повномочия. Хоч дискусія о тім предметі тревала дві години і всі домагали ся підданя тої справи під голосованє, о. председатель то закликав, то майже кризь сльози молив, щоби взяти назад того внесенє, а коли таки не взято назад, він попросту не піддав під голосованє. Так само зробив з внесенем, котрим домагано ся, щоби з института усунути двоїсту правопись: одну від паради, а другу для школи, і завести у всім лише правопись шкільну. Хоч внескодавець шість разів домагав ся — о. председатель не піддав его внесеня під голосованє.

Але остаточно хвала Богу, що вилізло шило з мішка — виявила ся погана підпольна робота поклонників «объединенія» і здемасковано їх ніби-то «ширую волю», а ми маємо науку, як супротив них поступати. Бо деякі наші люди, і то видні, в наївности своїй давали ся добре «надувати». Так з нагоди сих зборів дав ся «надути» посол др. Окуневский. І він валежав до тих, що прислали повномочіє «исторической» тверди. Др. Окуневский прислав его на руки госпожі Несторовичевої, а она за него віддала голос на д-ра Кирила Черлюнчакевича, того самого, що в наведеним письмі назвав народовців «переворотовими» елементами... Треба позбути ся вже раз наївности — довіряти кліці, котра висугнає против руских шкіл, на сором собі посилає свої діти до польских шкіл, а з дівочого інститута хотіла би зробити бурсу, де би дівча-

та лише їли та пересипляли, а ходили до польских шкіл і не вчили ся «фонетики»...

Кацапніяда в Станіславові.

Зі Станіславова пишуть нам:

Інститут дівочий для Русинок має заложити ся в нашім місті. Для введеня его в житє, вибрали збори Русинів з міста і околиці, скликані о. Порайком і проф. Шахновичем на 29. червня до Рускої Бесіди комітет, в склад котрого входив кожочасний виділ Товариства руских жінок і иньші до того вибрані особи, як о тім звіщає допись в «Дѣл-і» ч. 136. Збори сї наміряли ввести институт дівочий з виразним руско-українським характером. Але сильна струя межі жінками і штаб кацапский тутешний були противні тому, як деякі бесідники в Рускім Клюбѣ висказувались: щоб не закладаю «народовецкый» Інститут, а тільки щоби Інститут сей був «русскій». Ворожено руско-українському Інституту взагалі не довгий вік, ба і неможність заложеня з таким характером. «Дѣло» ч. 146 містить знов допись, в котрій оголошує ся вибір комітету з 17 осіб в половину народовців. Промовчуванє, що стало ся з першим комітетом, дає догадувати ся, що числено ся з тою струєю против-руско-українською, і як з інтервю у одного визначного народовця виходить, то для народовців не оставала иньша дорога, як ся: щоби по занеханю давного комітету, дати вибрати ся хоть тільки в половині до другого комітету в тій цілі, аби не видати відразу будучого Інститута в руки «обединителів», скоро би вибору не привняли. Очевидці утврджують, що вибір комітету попереджало кілька засідань з горячими дебатами. Хто знає тутешні відносини, то мусить о пожертвованю народовців як з найбільшою похвалою виразити ся. Але допись з Перемишля в «Дѣл-і» ч. 146 обнизила в части ті рожеві надії, бо і тут такі самі намаганя обединителів до витисненя народовців. І сподіємо ся що ініціатори зборів з 29. червня с. р. справу руско-українського характеру рішучо і відразу на чисто поставлять, аби була порука, що дівчата рускі будуть в привязаню до своєї народности виховувані, тим більше що в таким разі і більше жертв би впливало на той Інститут.

Тільки для поясненя дописий з Станіславова в чч. 136 і 146 «Дѣла».

Консолідаційна морока туманить наших щирих людей, що по етільки заводах і доказах кацапської перфидії ще завсїгда придержують ся сеї неоправданой надії, мов би в злуці з тими

разорителями могли дійти до якоїсь реальної, спільной цілі.

З ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

Гр. Тун повернув до Відня від свого хорого брата в Квашиці, де перебував через кілька двів. Ще сего тижня президент мінїстрів поїде разом з мінїстрами Кайцлем і Діпавлім на цісарский двір до Ішлю, аби монарєї здати справу про ситуацію. По повороті мінїстрів мають оголосити цісарскі розпорядженя на підставі §. 14, після яких має увійти в житє часть урядових предложень і розпоряджень, які мають увести в житє угодові предложеня. Рівночасно наступить публікація санкціонованой цісарем устави о підвишеню платні прислужі урядів державних. Про намірену правительством акцію, аби привернути лад в державних відносинах, доносять, що має скликати ся спільну конференцію правиці і ліввиці та на тій конференції піднести почин до залагоди. Тому що правительство не хоче наразити себе на відмову зі стороны Німців, возьме на себе ініціативу клуб кателицької партії людової, або коло польске, а властиво Яворский. Правительство відступило вже від наміру видати на підставі §. 14. языкову уставу для Чехії та рівночасно знести дотеперішню языкову уставу, бо таке полагодженє языковой квестії не вдовольнило би ані Чехів ані Німців. Що до дальшого розвою ситуації рішить становиско християнсько-соціальной партії, серед якої богато членів пре до того, аби затягнути ся під обструкційний прапор Шенерриянців та соціальных демократів. Все те є лише принушення, бо на разі найважнішим ділом навіть найзагорільших політиків є — відпустка і літний відпочинок. Також і мінїстри розїздять ся. Мінїстер для Галичини Єнджейович виїхав ще оноді а Діпавлі поїхав через Париж до Нормандії на літний віддых. Тож на разі не можна надїятися жадной рішучой акції на політичнім овиді.

Ческі дневники займають ся справою вибору делегацій і еветуального недопущеня до его переведеня німецькою обструкцією. Нlas Naroda вказує на то, що навіть невеличка група обструкціоністів є в силі здержати функціонованє парламенту та не допустити до вибору. Скликувати раду державну при істнуючім регуляміні значить тільки, що нааражати ся на повторене шкандалів та бурд, які проявили ся перед двома роками. Тому нехай або більшість рішить ся на зміну регуляміну, або нема що навіть думати про скликаня ради державной Нaтомість Narod. Listy висказують надію, що Нім-

з руками опертими на штахети. Раз піднесла голову та дивила ся на палату. Відтак знов почала плакати, аж її руки та чоло потонуло у траві. — Але коли пан Пшиємський став грати в палаті, схопила ся та як стріла побігла до хатчини. Було се вчера між десятою та одинацятотою у вечір. Нині о семій рано пішов Бенедикт до своього знакомого, що мешкає на тій улиці проти їхнього паркану та дізнав ся, що Вігрічі забрали ся відси майже зі сходом сонця та на їхне місце спровадила ся якась старовинка зі служницею та котом.

Всю то оповів Бенедикт в роді цілком обективного справозданя. Князь не відвертав лица від вікна та сказав:

— Можеш відійти.

Камердинероми здавало ся, що коли вимавляв сї два слова, мав дуже змінений голос.

Тепер князь Оскар сидів на лавочці з тернини, із чолом в долонях, дуже сумний та задуманий.

— «Від коли щезла, як сон золотий...»

Щезла! Але се пусте. Ніщо лекшого, як найти її. Най лише скаже Бенедиктови, а завтра, або за два дні буде знати про її мешканє.

Однак чи шукати? Утікла. Жіночий оборонний інстинкт казав їй утікати. Такий вже порядок у сьвітї. Самиця утікає перед самцем, коли не має заложити із ним гнізда. А вона — така розумна і так чесно горда, — порозуміла, що щастє могло тут бути для неї коротке, але нещастє велике. Утікла із великим плачем, але утікла!

Яка сильна воля у сеї дитини! Однак для його була слабою і він є також в таких разях

слабий; хто знає що стало би ся? Добре, що не стало ся. Ніколи відтак не простив би собі сього.

Тому, чи шукати і знова зачинати?... виставляти її знова на небезпеку? Її, бо для його, ах, для його усміхав ся в ній ратунок, відновлена віра в спромоду істнованя на землі богатых річий, про які вже став сумнівати ся. Сих кілька двів чув що віродив ся... Се було би шалене щастє посїсти сесю чисту та так принаду ту тілом та душею людину... Се було би шалене щастє побачити її лише в сій хвилині... Як би її побачив, просив би її, аби простила йому те, що закаламутив її спокій, що прогнав її із скромного кутка, що плакала так сильно ізза його.

Так; але по прозбї о прощенє яке продовженє? «Лиши ся ти гарна і чиста, цвѣтуца». Не лишила би ся! Як би стрїнули ся знова, рішучо не лишила би ся! Шкода сього цвѣту! Однак...

Встав та пішов далі. В алє, що йшла рівнобіжно зі занедбанім городом, спинив ся знова. Приглядав ся хатчині у фасолі, а особливо малому ганкови, що був пустий.

На вузькій лавочці сиділа там старовинка в чорній сукні та в білому очіпку. Робила панчохоу. Дроти від панчохи михкотіли в ясных промінях сонця як сталеві іскорки.

— Здаєть ся пані Дуткевичева.

Надумував ся хвилину, відтак відчинив ворітці в штахетах та вїшов до сусіднього городу. Старовинка, що сиділа в ганку, побачила його та встала, а коли він її поздоровив, заго-

ворила перша із добродушною усмішкою на широких устах.

— Чим можу служити князю панові? Най князь пан будуть ласкаві сїсти на мойому ганочку... буде се для мене велика честь... Прошу князя пана!

При сїм кланяла ся не раз, але десять разів, хоч не було се легко по тій причині, що ганок не був великий та ще й кїт заспаний розложив ся на великій подушці. Вона однак помимо тїсного місця кланяла ся з розмахом та присїдала, причім із під короткої спідниці показували ся ноги в білих панчохах та прунелевих черевиках.

— Най-же князь пан зроблять честь мойї хатї та зволють сїсти... Чим можу служити?

Їще раз поклонила ся та показала із під чорной сукні білі панчохи та сїла на давньому місци з дротами та нитками на колїнах.

Князь не сїдав, лише вїшов на ганочок, відкрив голову та поспитав чємно:

— Чи панєство Вігрічі не мешкають вже тут?

— Не мешкають, не мешкають — стала притакувати головою старовинка, — нині рано перепровадили ся куда-інде та я тепер є сусідкою князя пана... хе, хе, хе!...

Князь поспитав оксамітним голосом:

— Чи з панєю Дуткевичевою маю приємність...

— Так, князю пане. Дуткевичева до услуг князя пана...

— Чи можна знати, куда перенесли ся панєство Вігрічі?

Тепер щезла із великого та румяного лица

ці з боязни, аби до делегацій не увійшли самі члени правниці, не будуть ставити перешкоду виборам. В сій самій справі Neues Wiener Journal доносить в формі поголоски, що в правительственных кругах займають ся поважно справою вибору делегацій і думають, що закон не приписує виразно, що ті вибори мусять відбутися в повній палаті послів. Іменно на случай, коли би переведене виборів в повній палаті було неможливе, то з огляду на се, що ті виробили і так мають відбуватися після країв, закон дозволяє скликати послів поодиноких країв з окрема до одної з саль парламенту і в той спосіб вибрати членів делегації.

Ся непевність ситуації подражняє провінціональну прасу чеську. Закидують молодоческим політикам, що они пішли дорогою Старочехів, та дозволяють правительству нарочно удержувати ту непевність, що треває вже більше, як цілий рік. Ческе питанє розвязують нині у Відні без Чехів. Переговорюють о нас без нас. Поляки і католицка людова партия хочуть нам открити язики закон, не питаючи о гадку чеський народ. Ческі послы здали себе і чеський народ на ласку і неласку і не посідають навіть на стілько моральної сили, чтобы оперти ся сему, чого домагає ся віденьске правительство. З таким протестом відозвали ся в минулу неділю збори в Моравській Оставі, скликані польськими та чеськими соціалістами. По зборах наступили уличні демонстрації так, що жандармерия мусіла розганяти товпу.

НОВИНИ.

— **Найвисшу санкцію** дістав ухвалений соймом галицким проект закона в справі зміни відносин правних учительства в школах народних.

— **З цісарского двору.** N. fr. Presse доносить, що архикняжна Єлисавета, дочка пок. престолонаслідника Рудольфа, має в недалекій будучности заручитись з князем Робертом віртембергским, внуком пок. архикнязя Альбрехта. Єлисавета числить 16 літ житя, а сподіваний їй наречений 26 літ.

— **Концерт на дохід Рускої Бурси в Тернополи,** що відбув ся 13. липня с. р., удав ся дуже добре. Доходу brutto було 141 зр. 75 кр., з чого по відтягненю видатків в квоті 75 зр. 60 кр. зістало netto 66 зр. 15 кр. Чистий сей дохід передано Виділови Бурси.

— **Руска бурса тернопільська** оповіщає: В бурсі рускій в Тернополи найде 70 учеників приміщене з слідуючим роком шкільним. Родичі або опікуни мають найдалше до 10. н. ст. серпня внести до Виділу поданя о прийняте, на руки Впр. о. В. Громницького, пароха в Тернополи. До прошеня залучити належить послідне свідоц-

старовинки добродушна та ввічлива усмішка, а її місце заступив жаль враз із повагою. Піднесла до його свої голубі, як незабудьки, очі, стала кивати на оба боки головою та сказала:

— Не можна! не можна!

Поморщений палець піднесла до висоти уст та іще раз сказала:

— Не можна!

Але від сього руху клубок бавовни злетів їй із колін та покотив ся по дівачій долівці ганочки.

Князь підвіс клубок та подав їй його.

Схопила ся з лавки та знова глубоко поклонила ся та присіла.

— Дякую князю панови... Князь пан трудив ся... дуже дякую...

Князь опер ся на стовпчик ганочка. На його чолі показала ся дуже глибока морщина з рум'янцями на блідих лицах. Він поспитав:

— Чи дтамасте пані, що трудно було би міні дізнати ся де мешкають панство Вигричі... як би я лише захотів?

Сплела свої короткі, пухкі пальці та сказала:

— Для князя пана дуже легко!... Мій Боже, з такими средствами та знакомствами що може бути трудного? Князь пан найшов би миттю їхне мешканє, але...

Усміхнула ся весело.

— Але князь пан не буде шукати.

(Конець буде).

тво шкільне, а просячі о прийняте за зниженою (ниже 12 зр.) доплатою, також свідоцтво убожества, подтвержене дотичним урядом парохіальним. — **Приняті питомці,** мусять викизати ся достаточною скількістю біля і обуви і оплатити з гори сплату місцяну, враз з належністю вписового в квоті 2 зр. Бувші питомці бурси, що визначились добрим поведенєм і поступом в науках, мають перпенство. Залюгаючи хоть би з найменшим довгом до бурси, если в цілости не вирівнають залеглости до 10. серпня, не будуть прийняті безусловно. На відповідь рекомундовану долучити належить марку почтову на 20 кр.

Виділ.

— **В Цецорах,** коло Озірної, ударений конем, помер перед кількома днями управитель метрополічч дїбр Фердинанд Готвальд. Їго жінка лежала хора на тиф, та коли дізнала ся про сю пригоду чоловіка, померла в два дни по ньому. Лішило ся сиротами шестеро малолітніх дїтий.

— **З Яремча** пишуть, що пусто там іще, та нудно. Літники з'їздять ся дуже поволи, здаєть ся, по причині непогоди та зимна, що нераз таки добре доскулює тамошним мешканцям.

— **На лічничу кольонію до Риманова** прийнято 120 дїтий. Зі Львова виїхали они в неділю 16. с. м. під доглядом проф. Осипа Жульньского, що відпровадив їх лише до Перемишля, відки мусів вертати до Львова по причині іспиту зрілости у жіночим учительським семінарі.

— **Винахід.** Ві втерок 18. с. м. у Матнівцях за Коломиею в присутности шефа станіславівської секції консервації залізних шляхів віддасть ся до ужитку залізниця винахід відчинюваня та замиканя залізничих рамп з дзвінковим апаратом системи Міктевича бувшого залізничого будника в Станісливові. Уряджене сего винаходу лежить в сїм, що будник буде міг аж тоді замкнути рампу, коли се означить звінок.

— **Сумна катастрофа.** У протязі чотирох хвилин ціле містечко New Richmond в державі Вісконзін перемінило ся в купу звалищ. В поведілок дня 10. с. м. о годині 8. у вечер по великій спеці зняла ся така сильна буря, що в одній майже хвилині 300 хат, у більшій часті деревляних, поперевертало ся, придавлюючи собою 2000 мешканців. Не досяте сего. Ударив грім і від него заняли ся миттю всі звалища. Досі найдено 200 трупів під звалищами. Повише 1000 ранених осіб заосмотрили лікарі, а шкоди в хатах обчислюють на мільон доларів. Сусідні міста потерпіли також богато. Нужда є дуже велика, але до ратункового комітету плывуть незчислені жертви. Під сим зглядом Американці можуть служити за приклад. На першій поклик у таких випадках десятки, як не сотки доларів сиплять зі всіх сторін.

— **Сині рожі.** Перед кількома місяцями говорило ся богато про сині рожі, які повело ся виплекати одному огородникови. Тепер письмо Illustrierte Flora впевняє, що такі рожі є нічим надзвичайним, хочби тому, що ростуть в Сербії дико. Один австрійский огорожник спровадив собі таку рожу з чудово гарною синьою красою. Аж по двох роках буде можна рішучо сказати, чи рожі того рода можна виплекати в дорозі огородової культури.

— **Дрібні вісти.** Міністер Биджейович приїхав до Кракова та поїде до Староміста на тридцятидену відпустку. — Робітник з фабрики паперу в Граці, Франц Беляк, забив 16. с. м. о 9. год. у вечер свою жінку та утік. — Адвокат др. Михайло Грек виїхав вчер в кількатижневий побут до Шенек в Швайцарії.

— **Академик** пошукує лекції на час ферій. Адрес М. Ф. post. rest., Галицкія.

— **Переписна Редакція.** П. Г. кий в Перемишля. Вірші не для нас. Не маємо Вашої точної адреси, а тоб порозуміли ся з Вами в дечім.

Телеграми.

Відень, 18. липня. Президент міністрів гр. Тун виїхав вчер в вечер до Ішля.

Прага, 18. липня. Екзекутивний комітет чеських послів рішив ся заповіджені на половину липня збори чеських послів до державної Ради та до сойму відложити аж на кінець серпня.

Відень, 18. липня. Вчер в вечер відбуло ся знова 16. соціалістичних зборів з дневним порядком: «Клерикали при праці». Всі збори відбули ся спокійно, не приключив ся на них ані один навіть випадок.

Гага, 18. липня. На вчерашньому засіданю першої комісії відкинено проект, силою якою було би заборонено кидати бомби, що містять в собі душачий газ. Сеся квестия має бути предметом окремої умови.

Прага, 18. липня. Епілюгом демонстрацій проти чеському сокільскому св'язу буде недопущене до іспитів всіх тих слухачів, що брали у-

часть у сій демонстрації. По тій самій причині заряджено дисциплінарне слідство проти німецко народньому учителєви Томанкови, а одного цдового урядника зауспендовано.

Бігород, 18. липня. Дневникаря Радосавлевича видалено з краю за те, що в угорських дневниках оголосив статі, підбурюючі проти Сербії.

Етаттербоден, 18. липня. Віденьский турист Віктор Мареш, що вибрав ся на шпиль гори Плян упав з неї та забив ся на місці.

Монахїюм, 18. липня. При виборах до сойму в першій монахїйським окрузі вибрано на підставі компромісу трех соціалістів та двох кандидатів центрум. В другім окрузі міст вибрано соціаліста Вольмара.

Монахїюм, 18. липня. При вчерашніх головних виборах до палати послів дістали: центрум 83, ліберали 45, консерватисти 4, селянські союзи 13, соціалні демократи 11, демократи 1, а дикі 2 мандати.

Петербург, 18. липня. Міністерство просвіти заявило, що жінки не можуть бути допущені до ригорозів перед університетськими іспитовими властями.

Петербург, 18. липня. Міністер внутрішних справ заборонив подрібну продажу часописи «Росія».

Малий фейлетон.

Дорога сльоза.

Се не хата! се лях радше.

Під одноповерховим домом, в землі, є простір три метри завширшки і тільки-ж довгий. Низенька яма. В ній живуть люди...

Жиють! На чорній лаві (не під печию, — печи не має), на тій лаві сидять, на якимось подібнім до ліжка зняряді, на дошках, сиплять; видко навіть якесь лахміте; чути голоси, якісь страшні, уривані, — не плачі, а за серце обхапаючі голосіня дитячі, що, здаєсь, видирають ся із самого дна їх ніжних, чутких сердець.

Отже там живуть люди. Жиють, працюють, може й думають... Будь-що-будь зводять страшну борбу о бутє.

Як раз закінчив сю борбу один з мешканців сеї ями. В кутах, в пітьмі, криють ся дрібні діточка. Є їх трое. То вони так ридають, то їх голоси: мамо, ма-мо, ма... А мати не двигне ся, не вчує ридань, не поможе біднятам. Може-б і помогла, та якже? чим? Всю силу випрацювала на них, — тай втомил а ся, спочила.

Лежить на одинокій в хаті лаві. Блимає свічка; гладить єї промінєм по худім, блідім, майже прозачнім лицу, пирскає, підскакує, о-св'ічуючи будь темнійше будь яснійше лице. І знова відхиляє ся від нього, бо холод чує; мерзить ся, чи боїть ся глянути на страховище. Та все таки блимає. Цікавий єї луч... Побачив друге лице, живоче. Се батько дїтий. Цікавий луч! хоче заглянути єму конечно у вічі, — довідати ся, як вони ся св'ітять, дізнати ся про думки. Св'ічка заблимала яснійше, луч майнув по лицу, тай загас. Злякав ся...

А діти закричали ще сумнійше, ще страшнійше: мамо!

Принесли цогляною краскою помальовану, рапаву скриню. Надійшов св'ященик, помолвив ся, покropив небіжку, та дав знати, що пора забивати домовину. Піднесли легко, висохле тіло, вложили до домовини. Хотять забивати віко.

Рев, крик, вереск. Діти не дають. Відтрупити дїтий немилосерно і віко застукотіло о скриню.

Нараз мов громом ражений покотив ся один з тих, що забивали віко. Се він, бідний вдовець, так єго почаствував. Та залізни руки другого чоловіка потягнули єго на бік; не могла безсильна шамотанина; бідний опустил голову; лице викривилось страшно, а з грудий вирвав ся глухий стон резигнації.

А поки-що забили домовину і понесли по гнилих, ховзких сходках на двір.

Несуть домовину довгими улицями. Лиш мала громадка зарібників супроваджає небіжку. А там іде він. Одежа погана, волосє розкудо-

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

вчене, з соломою, підпухлі очи сьвітять дико, страшно.

Хто гляне, скаже: «Проклятий, без серця! Неще вие за другим псом, а він... Нещасна, бідна жінка... І як їй було жити? Хоч би одну сльозу пролив, а то... Без серця!

А він? Єго грудь сперли муки; на серці здасть ся гора тяжить, а в горлі наче камінь станув, та так душить, так давить, — Боже! «Хоч би сльоза, одна сльоза» — шептає. «Не видержу! Господи, зглянь ся, — Боже!»

Дарма.

Кладовище. Сумно шумлять ялиці; жалісно похилили берези віти: здасть ся, невіста з розпущеним волосєм на могилах ридає.

«Вічна пам'ять» — заспівав дяк, і домовина посунула ся з якимось глухим грохотом долі.

Марину, на кого ти діток покинула! — заревів дикий, не людський голос, з ким ти мене лишила на віки! І згорблена стать чоловіка повалила ся на землю.

Піднесли нещасного. Сонце вихилилось з поза хмари і заблищало в его очах. Струя сльоз покотила ся по сухим, викривленім лиці і покотила ся долі, на домовину.

«Як він єї любив» — заговорили всі присутні. «Бідний!»

В Перемишлі 18. червня 1899.

Петро Гіркий.

Поїзд до Львова			Поїзд зі Львова		
посп.	особ.		посп.	особ.	
		приходить о годині			відходить о годині
	6:10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	1:55	6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
	6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	2:08	6:15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
	7:10	з Зимної-води		6:30	» » » дв. Підзамче
	7:40	з Янова	2:45	6:30	до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави
	7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8:30	8:45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа
	7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		9:10	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)
	8:05	» » на дв. головний		9:25	до Янова
	8:15	з Сокаля, Рави рускої		9:35	до Підволочиск, Бродів, Гусятин дв. Підз.
1:30	9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:53	» » » дв. гол.
	11:15	з Ярослав і Любачова		10:10	до Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова
1:50	11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова		12:50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділі і сьвята
	1:01	з Янова		2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і сьвята
	1:40	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно		9:45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)
2:20	5:15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	2:55	3:05	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів
2:35	5:40	» » на дв. голов.		3:15	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
	5:55	з Сокаля, Белзця і Любачова		3:20	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.
				3:20	до Зимної-води тільки від 7. мая до 10. вер.
				3:26	до Брухович
				5:25	до Ярослава
		Ніч			Ніч
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова	12:50	6:21	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави
	6:20	з Іцкан, Сучави		6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.
	7:58	з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і сьвята		6:50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.
	8:15	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно		7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
	8:14	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.		7:10	до Сокаля і Рави рускої
	9:21	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.		7:20	до Тернополя дворець головний
	9:55	з Кракова (Відня, Берлина), Сянока, Пешту		7:42	» » дворець Підзамче
12:30	10:10	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави		7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900
	10:08	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		8:35	» » » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.
	10:25	» » на дв. голов.		9:10	» » » 1. чер. до 30. жов. в нед. і сьв.
	10:30	з Лавочного (Пешту) Хирова	2:36	10:40	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави
	12:10	зі Сколього, Калуша		10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока
	3:05	з Підволочиск на дворець Підзамче		11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний
	3:30	на дворець головний		11:32	» » дв. Підзамче
2:16	6:00	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока		4:10	до Кракова (Відня, Берлина)
				5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впроев. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариатам** всіх трех епархій, забезпечує будинки, урядженє домашнє, скот, господарські зваради, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шнїд огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 вносить:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва спеціальна	842 „ 40 „	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услїва забезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпшовочно. До кінца 1898 року вносили виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Полїси «Дністра» приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услїва, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає полїси і квїти в рускім язїці.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє позички за оплатою 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителїв, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%. Удїл членський вносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністрѣ». Інформації уділяє Дирекция листовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів «Дністра», приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти».)

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посылках почт. в цїні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барялках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інвїші товари по умірених цїнах.

78—?

Видає і відповїдає за редакцію: Лев Лопатинський.

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Цїна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА

комедия в 3. актах з сільского житя.

Цїна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА

історична трагедия в 5. актах — з другої половини XVI. віку.

Цїна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа

шутка в 5. актах з міського побуту.

Цїна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР

комедия в 1. актї опрацьована після німецького.

Цїна книжки брошурованої 15 кр.

Книжки оправлені в полотно з хорошими витисками

о 15 кр. більше.

На поштову пересилку 5 кр.

Замовлення з провінції у автора ул. Сакраменток ч. 10. Львів.

У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильніше увагляднюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Цїна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківський, Львів, улица Зибликевича, число 34.

Хорі на легкі

одержать завсїгди певну поміч або пільгу по ужитю мого «Мальтолю», який я винайшов. Кашель, хрипка, астма, флегма, катар легких і гортанки, дерте в горлі і н. устають по кількох днях.

Сотки уживають сего средства з найліпшим успіхом, як про се сьвідчать сьвітлі подяки, що надходить кожного дня. Мальтоль не є якимсь тайним средством, але препаратом, витвореним після мого власного способу з екстр. мальт. комп., а продажу сего средства дозволена поліційно і часто поручають его лікарі.

Цїна 3 пушок м. 4,90, 6 пушок м. 9,00, 12 пушок м. 16,00 за гроші або післяплатою.

Фляшка на пробу мар. 2,10.

Wilhelm Bieber Fabrikant des Maltol Königsberg i. Pr.

Академик

пошукує лекції на час ферій.

Адрес: М. Ф.

post. rest. в Гадин-кївцях.

З друкарні В. А. Шийковського.